

בש"פ 3379/16 - אחמד בן נביל אחמד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 3379/16

לפני:
העורר:
כבוד השופט י' עמית
אחמד בן נביל אחמד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת בתיק מ"ת
7021-03-16 שניתנה ביום 29.3.2016 על ידי כבוד
השופט י' בן חמו

תאריך הישיבה: כ"ד בניסן התשע"ו (2.5.2016)

בשם העורר: עו"ד טארק גריפאת ועו"ד מייסרה אגבריה
בשם המשיבה: עו"ד אייל כהן

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופט י' בן חמו) מיום 29.3.2016 במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

1. ביום 3.3.2016 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמה, עבירה לפי סעיף 99(א) ו-92 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. כתב האישום הוגש כנגד נאשם נוסף, בהאא מסארוה (להלן: מסארוה), בגין אותו אישום המיוחס לעורר, וכן בגין אישום נוסף שאינו מעניינו כעת.

על פי המתואר בכתב האישום, מזה תקופה ממושכת פיתח העורר הזדהות אידיאולוגית עם פעילות ארגון "המדינה האיסלמית בעיראק ואלשאם" (להלן: דאע"ש), ובין היתר עם מלחמתו של ארגון דאע"ש כנגד הכופרים באסלאם, ובהם היהודים. במהלך חודש ינואר 2016, עת עשו העורר ומסארוה דרכם מתפילת יום השישי במסגר אל אקצא, הבחינו בסמוך לשער האריות שבירושלים בקבוצת חיילים לא מאובטחים. העורר ומסארוה העריכו כי ניתן יהיה לפגוע בחיילים בקלות יחסית באמצעות סכין או נשק חם. בהמשך לכך קשרו הם קשר לבצע פיגוע ירי כנגד שוטרים או חיילים באזור שער האריות בשם ארגון דאע"ש. לצורך מימוש כוונתם, העורר ומסארוה החליטו לרכוש אקדח בסכום של כ-10,000 ₪

עמוד 1

וחספיקו לחסוך לשם כך סכום של 8,800 ₪. טרם הספיקו לרכוש האקדח ולהוציא את הפיגוע המתוכנן לפועל, הם נעצרו.

2. בד בבד עם הגשת כתב אישום הוגשה בקשה למעצרים של העורר ומסראוה עד תום ההליכים, במסגרתה נטען כי מתקיימת עילת מעצר מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), כמו גם נוכח המסוכנות הנלמדת מהמתואר בכתב האישום.

בהחלטה מיום 29.3.2016 פירט בית המשפט המחוזי את הראיות שיש בהן לכאורה כדי לבסס את המיוחס לעורר. המדובר בהודאות שמסרו העורר ומסארוה בחקירותיהם, סכום הכסף שחסכו השניים לצורך רכישת הנשק אשר נתפס בחיפוש שנערך בחדרו של העורר וכן העובדה שבהודעתו מסר העורר כי מעורב נוסף מחזיק ברשותו נשק מסוג "קרלו" וזה אכן נמצא ברשותו של אותו מעורב. על יסוד כל אלה קבע בית המשפט כי ישנה "מסה ממשית של ראיות לכאורה, שיש בהן כדי להביא להרשעתם של שני המשיבים. מדובר במארג איתן של ראיות ולא בהודעה סתמית או ראיות חלשות". מאחר שהעורר מואשם בעבירה ביטחונית קבע בית המשפט כי מתקיימת עילת מעצר סטטוטורית, והוסיף והתייחס לסכנה הנשקפת מהעורר נוכח ייחודיותן של עבירות הביטחון, המבוצעות מתוך מניע אידיאולוגי. בית המשפט קבע כי חומרת המעשים המתוארים בכתב האישום והמסוכנות הנלמדת מהם מיתרת את הצורך בקבלת תסקיר מעצר שכן בנסיבות המקרה לא נראה כי ניתן לאיין את המסוכנות באמצעות חלופת מעצר כלשהי.

מכאן הערר שבפניי.

3. העורר מלין על קביעותיו של בית המשפט הן לעניין קיומן של ראיות לכאורה והן לעניין ההימנעות מבחינת חלופת מעצר. נטען כי גרסתו של העורר לאורך חקירותיו הייתה עקבית וסדורה, בעוד שמההודאות-הודעות שמסר ביום 18.2.2016 עולים "סימני מצוקה ברורים" וניכר כי הן ניתנו רק מתוך רצון לסיים את מסכת החקירות הקשות שעבר, ויש לראות בהן לשיטתו הודאת שווא. העורר מבקש להדגיש כי אין לומר שהוא מסר מספר הודאות אלא יש לראות בהודאותיו הודאה אחת שכן הן ניתנו לאורך יום אחד בו נחקר במשך שעות, כמעט ברציפות, על-ידי חוקרי המשטרה וחוקרי השב"כ לסירוגין. בהקשר זה, הפנה העורר לפרפרוזות שקיבל לגבי החומר החסוי, ומתן עולה, לטענתו, כי הוא מסר הודאות כזב כי היה עייף ועל מנת לסיים את החקירה. עוד נטען כי בית המשפט המחוזי לא ייחס חשיבות לסתירות מהותיות בחומר הראיות, בהן, בין היתר, שוני בין הסכום שנתפס בחדרו של העורר לבין הסכום שציין בחקירתו, והעובדה שהעורר התקשה להצביע על המקום בו תוכנן לכאורה להתבצע הפיגוע. לדבריו, לו היה חפץ לבצע את הפיגוע היו ברשותו האמצעים לעשות כן מאחר שבחשבון הבנק שלו הייתה יתרה מספקת והוא גם ידע על הנשק שנמצא בידי המעורב הנוסף, כפי שצוין לעיל. טענותיו הנוספות מופנות כנגד ההחלטה שלא לקבל תסקיר מעצר בעניינו ולבחון קיומה של חלופת מעצר. לעניין זה מפנה העורר להחלטות של ערכאות שונות במסגרתן נשלחו נאשמים בעבירות ביטחון לחלופות מעצר. נטען כי מאחר ומדובר בפסיקה עקבית ואיתנה, הרי שמטעמים של אחידות יש לנהוג כך גם בעניינו. עוד הוסיף בהקשר זה כי הוא נטול עבר פלילי.

4. לאחר שעינתי בחומר הראיות, נקל עלי לקבוע כי התקיים הרכיב של ראיות לכאורה כנדרש לצורך השלב הנוכחי. עניינו בהפללה הדדית של הנאשמים זה את זה, כאשר הודאתו של מסארוה מסבכת את העורר באופן חמור יותר מהודאותיו-שלו. כך, בעוד העורר מספר כי כאשר ראו את החיילים הרהרו בינם לבין עצמם כי באופן בו החיילים עומדים ניתן לפגוע בהם, הרי שמהודעות מסארוה עולה כי הסכימו לבצע פיגועים נגד חיילים. כל זאת, לצד ראיות מסבכות

נוספות, כמו סכום הכסף שנתפס וידיעתו של העורר אודות כלי הנשק שנמצא ברשותו של אדם אחר, מה שמצביע על כך שמסר מידע נכון.

טענותיו של העורר לגבי קבילות הודאותיו, מקומן למשפט הזוטא במסגרת התיק העיקרי, וכפי שנקבע אין ספור פעמים בפסיקה, קבילותה של ראיה נקבעת בהליך העיקרי וכל עוד הראיה אינה בלתי-קבילה על פניה, ניתן לראותה כראיה לכאורית לצורך הליך המעצר עד תום ההליכים (ראו, לדוגמה, בש"פ 567/16 מלול נ' מדינת ישראל פס' 7ג והאסמכתאות שם (1.3.2016)).

כך גם לגבי תמיהות שהעלה העורר, כמו לגבי סכום הכסף שנתפס בחדרו והעובדה שהיה לו די כסף בחשבונותיו לממן את רכישת הנשק. תמיהות אלה, והמשקל שיש ליתן להן, מקומן בהליך העיקרי.

5. עיון בכתב האישום מעלה כי המעשים המיוחסים למסארוה בכתב האישום, חמורים מזה של המערער, ודומה כי מסארוה הלך מספר צעדים נוספים בנכונותו לבצע פיגועים או לקשור קשרים עם דאע"ש. אך אין במעשיו החמורים של מסארוה כדי לרכך את חומרת מעשיו של העורר. כתב האישום מייחס לעורר עבירה של קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמה. על העבירות בפרק זה של חוק העונשין, נזדמן לי לומר, בשבתי בבית המשפט המחוזי:

"רוח קרה מנשבת בין סעיפי החוק שעניינם בטחון המדינה, וכל הקורא בהם, צמרמורת אוחזת בגוו, כאילו ניצב המחוקק מעליו ומתרה בו באצבע זקורה 'הישמר פן תיכנס אל תחומי הגן האסור'. העונשים חמורים הם..." (ת.א. (חי') 259/02 מדינת ישראל נ. תג'ריד (15.1.2003)).

למדינת ישראל די באתגרים מקומיים בדמות חמאס, ג'האד אסלאמי, החזית העממית, חזבאללה ועוד מיני מריעין בישין, ואין למדינה צורך ועניין ביבוא לשטחה של פעילות ארגונים נוספים כמו דאע"ש, בבחינת "ונוסף גם הוא על שונאינו". כפי שנזדמן לי לומר בעבר:

"ייאמר בקול ברור וצלול, כי מדינת ישראל, במצב הביטחוני בו היא שרויה, אינה יכולה להרשות לעצמה את ה'מותרות' של התעסקות עם דאע"ש, כמו מדינות אחרות באירופה המתמודדות עם צעירים הנוסעים לסוריה ולעיראק כדי להילחם בשורות הארגון. ידע כל אחד כי לדאע"ש לא מתקרבים, ושומר נפשו ירחק מכל בדל של עיסוק בנושא" (בש"פ 6539/15 מדינת ישראל נ' כרים אבו סאלח פס' 15 (19.10.2015)).

ובקיצור, לא מתקרבים ולא נוגעים בדאע"ש, גם לא עם מקל ארוך, לא בשיטוט באינטרנט, לא באידיאולוגיה ולא חלילה בתכנון ובמעשים, כפי שמיוחס לעורר שבפנינו. לא אכחד כי "האימונים" בפיינטבול של מסארוה יכולים להעיד על החובבנות של השניים, וכי מהודעות השניים עולה כי הם לא הגיעו לכדי שלב מתקדם של מעשים, אך תחילת מעשה במחשבה, והעורר חצה את הגבול. בהינתן כי בעבירה בטחונית עסקינן, ובהינתן חזקת המסוכנות והמסוכנות הטבועה בעבירות כגון דא, על רקע אידיאולוגי, איני סבור כי יש מקום לחלופת מעצר, כפי שהוצע על ידי העורר.

6. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ד בניסן התשע"ו (2.5.2016).

שׁוֹפֵט
